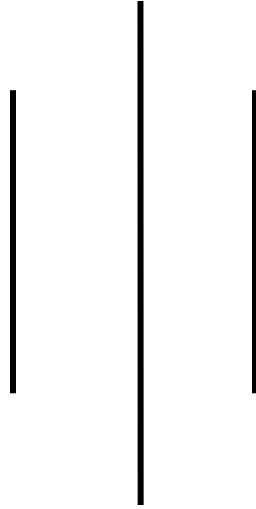

झिमरुक गाउँपालिकाको आ.व. २०७९/०८० को कार्यक्रम
तथा बजेट वक्तव्य

झिमरुक गाउँपालिका
गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय
भ्यागुते, प्यूठान
लुम्बिनी प्रदेश, नेपाल
१० असार, २०७९

झिमरुक गाउँपालिकाको गाउँसभामा पेश भएको नीति, कार्यक्रम सम्बन्धमा झिमरुक गाउँपालिकाका उपाध्यक्ष तथा बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा समितिका संयोजक श्री प्रमोद पोखरेलज्यूबाट गाउँसभामा प्रस्तुत आर्थिक वर्ष २०७९/०८० को बजेट वक्तव्य

गाउँसभाका श्रद्धेय अध्यक्ष महोदय,
सम्पूर्ण गाउँसभाका सदस्यज्यूहरू,
सभाका सचिबज्यू तथा सबै कर्मचारीहरू,
संचारकर्मी तथा पत्रकारज्यूहरू,
अन्य उपस्थित महानुभाव तथा सुरक्षाकर्मी साथीहरू,

आजको यस झिमरुक गाउँपालिकाको १२ औं सभामा म आर्थिक वर्ष २०७९/०८० को बजेट तथा कार्यक्रम प्रस्तुत गर्न उपस्थित भएको छु । उपाध्यक्षको हैसियतमा आ.व. २०७९/०८० को वार्षिक बजेट तथा कार्यक्रम प्रस्तुत गर्न पाउँदा अत्यन्तै गौरवान्वित भएको छु । लोकतान्त्रिक गणतन्त्र स्थापनाको लागि नेपाली जनताले गरेका विभिन्न आन्दोलनलाई स्मरण गर्न चाहन्छु । यस अवसरमा विभिन्न कालखण्ड हुँदै समाजवाद उन्मुख लोकतान्त्रिक गणतन्त्रात्मक राज्य स्थापना, नेपालको उन्नति, प्रगति तथा समृद्धिका लागि संघर्ष गर्ने क्रममा आफ्नो ज्यानको बलिदान गर्ने ज्ञात अज्ञात सहिदहरूप्रति हार्दिक श्रद्धाञ्जली व्यक्त गर्दै घाइते तथा अपाङ्ग एवं वेपत्ता भएका परिवारजनप्रति सम्मान एवं सहानुभूति प्रकट गर्दछु । राष्ट्रियता, राष्ट्रिय हित एवं जनजीविका र न्यायपूर्ण संघर्षको नेतृत्व गर्नुहुने अग्रजहरू प्रति उच्च सम्मान प्रकट गर्दै नेपाली समाजको रूपान्तरणमा सहयोग पुऱ्याउनु हुने सबैको योगदानको स्मरण गर्न चाहन्छु ।

सिमित साधन स्रोतका बावजुद पनि गाउँपालिकाले लिएका नीति तथा कार्यक्रमलाई सक्दो समेट्ने प्रयास गरेको छु । गाउँसभामा प्रस्तुत गरिएका सामाजिक क्षेत्र, आर्थिक क्षेत्र, पूर्वाधार क्षेत्र, साँस्कृतिक क्षेत्र, वन वातावरण तथा विपद व्यवस्थापन र वित्तीय व्यवस्थापन सार्वजनिक सेवा र सुशासन लगायत विषयगत क्षेत्रका नीतिहरूलाई स्रोत साधनले पुगे सम्म सक्दो समेट्ने प्रयास गरेको छु ।

यस गाउँपालिकाको प्रस्तावित बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा गर्दा मूलतः नेपालको संविधानका उल्लिखित एकल र साभा अधिकार सूची, आर्थिक अधिकार र आर्थिक कार्यप्रणाली, मौलिक हकहरू, आर्थिक-सामाजिक विकास, प्राकृतिक स्रोतको उपयोग नीति, वातावरण संरक्षण सम्बन्धी नीतिहरू, नेपाल सरकारले अवलम्बन गरेका आर्थिक तथा वित्तीय नीतिहरू, नेपालले अन्तर्राष्ट्रिय स्तरमा जनाएका प्रतिवद्धताहरू, स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४, विकासका समसामयिक मुद्दाहरू, अर्थ मन्त्रालय, संघीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालय, लुम्बिनी प्रदेश आर्थिक मामिला तथा योजना मन्त्रालय र अन्य निकायबाट प्राप्त मार्गदर्शन, जनसहभागितामा आधारित योजना तर्जुमाको निति अनुरूप बस्ती/टोलस्तरबाट छनौट गरिएका आयोजना/कार्यक्रम, वडास्तरीय

आयोजना/कार्यक्रमको प्राथमिकीकरण र बजेटसँग सम्बन्धित विभिन्न विषयगत समितिहरूले पेश गरेका प्रतिवेदन समेतलाई केन्द्रविन्दुमा राखि तयार गरेको छु ।

सबै वडामा सन्तुलित विकासको अवधारणा अनुसार जनसंख्या, भूगोल र विकासको अवस्थालाई बजेट विनियोजनको आधारको रूपमा लिइएकोले सन्तुलित विकासको अपेक्षा पनि गरेको छु । विकासका सम्भाव्य अवसरहरूलाई सामाजिक न्याय, वडागत सन्तुलनका साथै साधन श्रोतको वास्तविक रूपमा कार्यान्वयन गर्न आवश्यकताका आधारमा प्राथमिकीकरण गरी गाउँपालिकाको समग्र विकासका निम्ति मार्गदर्शन गर्न गाउँपालिकाले लिएका नीतिहरू मध्यनजर गरी आर्थिक वर्ष २०७९/०८० को बजेट तर्जुमा गरिएको व्यहोरा निवेदन गर्न चाहन्छु ।

प्राकृतिक सौन्दर्यता, सांस्कृतिक विविधता, मेहनती र परिश्रमी जनता, भौगोलिक विशिष्टता र सौन्दर्यता यस गाउँपालिका समग्र प्यूठान कै सम्पत्तिको रूपमा रहेको छ । कृषि, पर्यटन, जलविद्युत, धार्मिक आदि जस्ता विषयमा प्रचुर सम्भावना बोकेको झिमरुक गाउँपालिका दिगो र समुचित श्रोत परिचालनको अभावमा अपेक्षित रूपमा सामाजिक, सांस्कृतिक र आर्थिक विकासमा पछाडि नै परिरहेको छ । यद्यपि उपलब्ध स्रोत र साधनको प्रभावकारी प्रयोग गर्दै सकारात्मक सोच, दृढ संकल्प र सामुहिक इच्छाशक्तिका साथ यस गाउँपालिकाको नयाँ भविष्य कोर्ने जिम्मेवारी यस गाउँपालिकाका जनताहरूको काँधमा नै आएको छ । त्यसैले आर्थिक, सामाजिक, सांस्कृतिक, पर्यटन, धार्मिक लगायत समग्र क्षेत्रको सन्तुलित र दिगो विकास गर्दै गरिबी, असमानता र भोकमरीको न्यूनिकरण गर्दै दिगो विकासको लक्ष्य हासिल गरी देशकै एक नमूना गाउँपालिकाका रूपमा “हाम्रो झिमरुक, राम्रो झिमरुक” बनाउन कुनै बाहनाले छेक्नु हुँदैन । स्थानीय जनतालाई सन्तुलित र दिगो विकासको अनुभूति दिलाउनु, यस गाउँपालिकालाई राष्ट्रिय राजमार्गमा जोड्नु, राज्यबाट प्रवाह हुने सेवा सुविधालाई जनताको घरदैलोमा पुऱ्याई जनतालाई नजिकको सरकारको अनुभूति दिलाउनु मुख्य चुनौतीको रूपमा रहेको छ । यसै गरी यस गाउँपालिकाको आन्तरिक उत्पादन तथा उत्पादकत्वमा वृद्धि गर्नु, औपचारिक अर्थतन्त्रको विकास गर्नु, शासकीय क्षमता अभिवृद्धि गर्नु पनि चुनौतीको रूपमा रहेका छन् ।

हाम्रा सामु विभिन्न चुनौतीहरू रहेको भएता पनि विद्यमान अवसरहरूको सदुपयोग र चुनौतीहरूको सामना गर्ने गरी यस आर्थिक वर्षको बजेट तयार गरेका छौं । यस बजेटका उद्देश्यहरू यसप्रकार प्रस्तुत गरिएको छ :

- संविधान कार्यान्वयनमा सहयोग गर्ने,
- भौतिक तथा सामाजिक पूर्वाधारको दिगो विकास गर्ने,
- कृषिको आधुनिकीकरण तथा व्यवसायीकरण गर्ने,

- शिक्षामा गुणस्तरीय सुधार गर्ने,
- पर्यटकीय तथा धार्मिक क्षेत्रको विकास गर्ने
- सार्वजनिक प्रशासन तथा सेवा प्रवाहमा आम नागरिकको सहज पहुँच अभिवृद्धि गर्ने ।
- स्वस्थ र शिक्षित मानिस राष्ट्रको अमूल्य धन भएकोले शिक्षा र स्वास्थ्यको आवश्यकताहरू परिपूर्ति गर्दै मानव विकास सूचकाङ्कमा गुणात्मक सुधार गर्ने,
- गाउँपालिकाभित्रका सार्वजनिक निकायका भौतिक पूर्वाधारहरू निर्माण गरी सार्वजनिक सेवा प्रवाहलाई सुशासनयुक्त, प्रविधियुक्त, पारदर्शी र जनमुखी बनाउने,
- उपलब्ध स्रोत-साधन, अवसर र क्षमताको उच्चतम उपयोग तथा न्यायिक वितरण गर्दै सामाजिक न्याय सहितको आर्थिक विकास गर्ने,
- नागरिकका मौलिक हकको रूपमा रहेका जीवनयापनका न्यूनतम आधारभूत आवश्यकताहरू परिपूर्ति गर्दै गरिबी, विपन्नता र पछ्यौटेपनको अन्त्य गर्न गाउँपालिकास्तरीय पूर्वाधार विकास, आर्थिक, सामाजिक तथा साँस्कृतिक विकास केन्द्रित तथा अन्तरसम्बन्धित बनाउने,
- झिमरुक गाउँपालिकाको समृद्ध विकासको खाका कोर्ने,
- आर्थिक, भौतिक तथा सामाजिक पूर्वाधार विकास गरी सन् २०३० सम्ममा मध्यम आय भएको मुलुकमा रुपान्तरण हुँदै समुन्नत र समृद्ध समाजवाद उन्मुख अर्थतन्त्रको आधारशिला निर्माण गर्ने संघिय सरकारको उद्देश्यलाई सघाउने ।

यी उद्देश्यहरू हासिल गर्नका लागि निम्नानुसार प्राथमिकताका प्राप्त क्षेत्रहरूमा रकम विनियोजन गरेको छु ।

- **सामाजिक विकास क्षेत्र** अर्न्तगत शिक्षा, सामाजिक सुरक्षा तथा संरक्षण, स्वास्थ्य, खानेपानी तथा सरसफाई, लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण, युवा तथा खेलकुद, भाषा तथा संस्कृति, जनसंख्या तथा बसाईसराई ।
- **पूर्वाधार विकास क्षेत्र** अर्न्तगत भवन, आवास तथा सहरी विकास, यातायात पूर्वाधार, पुननिर्माण र ऊर्जा ।
- **आर्थिक विकास क्षेत्र** अर्न्तगत कृषि, पशुपन्छी विकास, पर्यटन, र जलश्रोत तथा सिंचाई सहकारी , उद्योग ।

- **सुशासन तथा अन्तर सम्बन्धित क्षेत्र** अर्न्तगत, विपद व्यवस्थापन, श्रम तथा रोजगार, तथ्यांक प्रणाली, गरिबी निवारण, शासन प्रणाली, प्रशासकीय सुशासन, वित्तीय सुशासन, कानून तथा न्याय वातावरण तथा जलवायु, मानव संशाधन विकास ।

सभाध्यक्ष महोदय,

अब म यिनै चुनौती, उदेश्य र प्राथमिकताको सेरोफेरोमा रहेर तयार गरिएको आगामी आर्थिक वर्ष २०७९।०८० को बजेट तथा कार्यक्रमहरु प्रस्तुत गर्दछु ।

चालु आ.व.को नीति तथा कार्यक्रमको समीक्षा

क) आर्थिक विकास क्षेत्र

- * १४१६ जना कृषकहरुको किसान सुचिकरण कार्य सम्पन्न गरी विद्युतिय तथ्याङ्क संकलन गरिएको छ ।
- * ५० प्रतिशत अनुदानमा ११० क्विन्टल आलुको विउ, २५ क्विन्टल मकैको विउ, २५२५ धानको विउ वितरण कार्य सम्पन्न भएको छ ।
- * वडा न ४ मा मकै सुन्तला पकेट, वडा न २ मा च्याउ पकेट क्षेत्र कार्यक्रम संचालन गरिएको छ ।
- * झिमरुक गाउँपालिकाको वडा न ८ मा स्मार्ट कृषि कार्यक्रम संचालन भइरहेको छ ।
- * लघु उद्यम विकास कार्यक्रम मार्फत उद्यमीहरुको पहिचान गरी सीप विकास सम्बन्धी विभिन्न सीपमूलक तालिम कार्यक्रम संचालन गरिएको छ ।
- * प्लाष्टिकको डिभिड टंकी खरिद तथा वितरण गरिएको छ ।

ख) सामाजिक विकास क्षेत्र

- * कोभिड -१९ रोगबाट बचन १२ वर्ष उमेर समूह माथिका १८८५१(९९%) जनालाई पहिलो मात्रा, १८१६६ (९६%) जनालाई दोस्रो मात्रा र १२७४९ (६८%) जनालाई तेस्रो मात्रा खोप सेवा प्रदान गरिएको छ ।
- * उपाध्यक्ष कोषेली कार्यक्रम अन्तर्गत स्वास्थ्यकर्मीहरुबाट ८० वर्ष माथिका २५० जना जेष्ठ नागरिकहरुलाई घरमै पुगेर कोसेली वितरण तथा स्वास्थ्य जाँच गरी उपचार परामर्श गरिएको छ ।

- * निशुल्क आँखा उपचार सेवाबाट ६० वर्ष माथिका जेष्ठ नागरिक र महिला सामुदायिक स्वास्थ्य स्वयंसेविका गरी जम्मा २३ जनाको अप्रेसन, ३३८ जनाको आँखा उपचार र १४१ जनाको चश्मा बनाईएको छ ।
- * एच आइ भि संक्रमितहरूको पोषण स्वास्थ्य सुधारका लागि यस गाउँपालिकामा रहेका १० जनालाई पोषण प्रोत्साहनका लागि रकम वितरण गरिएको छ ।
- * सबै स्वास्थ्य सस्थाहरूमा पुगेर ४०२ जना गर्भवती महिलाहरूलाई निशुल्क ग्रामीण अल्ट्रासाउण्ड कार्यक्रमबाट भिडियो X-Ray सेवा प्रदान गरिएको छ ।
- * सबै वडामा स्वास्थ्य चौकी स्थापना भएका छन् जसमा वडा न ३, ४ र ८ मा स्वास्थ्य भवन यसै आ.व. मा निर्माण सम्पन्न हुने चरणमा रहेका छन् भने अन्य वडामा आफ्नै भवनबाट स्वास्थ्य सेवा प्रवाह गरिएको छ ।
- * शिक्षा क्षेत्रको भौतिक पूर्वाधार सुधारको लागि वडा न ५ मा रहेको श्री बालज्योति प्रा वि मा ४ कोठे तथा वडा न २ मा रहेको कमेरेपानी आ वि र वडा न ४ मा रहेको श्री दिपेन्द्र प्रा वि मा २ कोठे भवन निर्माण कार्य भैरहेको छ । साथै सर्वोदय मा वि झिमरुक २ मा सभाहल निर्माण कार्य सम्पन्न भएको छ ।
- * विद्यालयको शैक्षिक गुणस्तर वृद्धिका लागि गत आ व सम्म प्रा.वि.देखि मा.वि.सम्मका सबै विद्यालयहरूमा गरी जम्मा ६३ शिक्षकलाई अनुदान रकम व्यवस्था गरिएको मा यस आ.व. देखी थप १८ जना शिक्षकको लागि अनुदान रकम व्यवस्था गरिएको छ ।
- * मुख्यमन्त्री शैक्षिक सुधार कार्यक्रमबाट सामुदायिक विद्यालयहरूका लागि २६ वटा योजना तथा कार्यक्रमहरू संचालन गरी विद्यालयहरूको भौतिक तथा शैक्षिक अवस्थामा सुधार गरिएको छ ।

ग) पूर्वाधार विकास क्षेत्र

- * झिमरुक रिङ्गरोड निर्माण योजना, ढाँड गव्दि टिमुरचौर दिहाल्ना ढोरपाटन बाग्लुङ्ग मो बा, ढाँड गव्दि तुषारा कुता बडाखोला लुङ्ग बाहाने मो बा, मच्छी बोकेटारी पाकुरीकारुख मो बा, कम्दले लिफ्ट खा पा योजना वडा न ४ दिहाल्ना रुमघास खा पा योजना वडा न ८ सौतामारेफेदि गातिना दुवाचौर डाँडाखर्क गहतेरा हुदै मैदान झिमरुक १, ५ र २ मोटरबाटो निर्माण,
- * वडा न १ र ३ को वडा कार्यालय भवन सम्पन्न भएको छ ।
- * गाउँपालिकाले आफ्नै प्रशासकीय भवनबाट र एउटा वडा बाहेक सबै वडा कार्यालयहरू आफ्नै भवनबाट सञ्चालन भई सेवा प्रवाह गरिएको छ ।

- * कृषकहरूले उत्पादन गरेका कृषि उपजहरूको सुरक्षित भण्डारण गरी उत्पादित वस्तु क्षती हुनवाट रोकी कृषको आयस्तरमा वृद्धि गर्नका लागि समपुरक योजनाको रूपमा चिस्यान केन्द्र भवन निर्माण कार्यको ठेक्का सम्झौताको चरणमा रहेको छ ।
- * उर्जा तर्फ: सौर्य बत्ती जडान - (१ नं. वडा कार्यालय भवन परिसर , हुँगाडखोला पुल रहेको स्थान नजिकै वडा नं. ३, आधारभुत स्वास्थ्य सेवा केन्द्र भवन परिसर वडा नं. ८, आधारभुत स्वास्थ्य सेवा केन्द्र भवन परिसर वडा नं. ४, २ नं. वडा कार्यालय भवन परिसर र चिसावाङ्ग बजार क्षेत्र वडा नं. ६)

घ) शुसासन तथा अन्तरसम्बन्धित क्षेत्र

यस अर्न्तगत शासन प्रणाली श्रम तथा रोजगारी ,गरीवी निवारण, अनुगमन तथा मूल्याङ्कन, तथ्याङ्क प्रणाली, विपद् व्यवस्थापन लगायतका क्षेत्रलाई प्राथमिकता राखिएको छ ।

ङ) अन्य

- * सुरक्षित नागरिक आवास कार्यक्रम अन्तर्गत छनोट भएका २०० घर परिवारमध्ये १०९ घरपरिवारले जस्ता पाताबाट छाना छाउने काम सम्पन्न भएको छ ।
- * कोभिड-१९ बाट प्रभावित अति विपन्न नागरिकहरूलाई नगद हस्तान्तरण गर्ने कार्यक्रम अन्तर्गत ८ वटा वडाका ५२५ जना घरपरिवारलाई नगद हस्तान्तरण गरिएको छ ।
- * आ.व. २०७८/०७९ मा न्यायिक समितिमा ३१ वटा उजुरी/निवेदनहरू प्राप्त भई २४ वटा उजुरी / निवेदनको सुनुवाई भई २२ वटा उजुरी निवेदनको न्याय निरूपण गरी किनारा लगाईएको छ ।

सभाध्यक्ष महोदय,

अब म आगामी आर्थिक वर्ष २०७९/०८० को बजेट तथा कार्यक्रमका सोंच, लक्ष्य, अपेक्षित उपलब्धी, उद्देश्य तथा प्राथमिकता प्रस्तुत गर्ने अनुमति चाहन्छु ।

बजेट तथा कार्यक्रमका सोंच, लक्ष्य र अपेक्षित उपलब्धी देहाय बमोजिम रहेका छन् ।

सोच:- "कृषि, पर्यटन र पूर्वाधार झिमरुकबासीको समृद्धिको आधार"

लक्ष्य:- क. सर्व सुलभ आधुनिक पूर्वाधारमा वृद्धि गर्ने ।

ख. सामाजिक विकास क्षेत्रमा लगानी बृद्धि गर्दै मानव विकास सुचकाङ्कमा उल्लेख्य सुधार ल्याउने ।

ग. समृद्ध समाजको निर्माण गर्ने ।

अपेक्षित उपलब्धी

१. गाउँपालिकाको आर्थिक, सामाजिक, भौतिक, पर्यटन र पूर्वाधारको क्षेत्रमा सुधार आएको हुनेछ ।
२. जनताको आय आर्जनमा वृद्धि भई आत्मनिर्भर हुने छन् ।

वार्षिक बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा गर्दा अवलम्बन गरिएका प्रमुख नीति तथा आधारहरु

समग्र नीति तथा आधारहरु

- * नेपालको संविधान, १५ औं योजनाको आधार पत्र मध्यकालीन खर्च संरचना,संघ तथा प्रदेश सरकारको वित्तिय नीति, स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन,२०७४, स्थानीय निकाय बजेट तर्जुमा दिग्दर्शन, आ.व. २०७९/०८० को वार्षिक नीति तथा कार्यक्रम साथै सभाका सदस्यज्यूहरुले दिनुभएको उल्लेखनीय सुझावहरुलाई मार्गदर्शनको रुपमा लिई यो बजेट तर्जुमा गरिएको छ ।
- * लोकतान्त्रिक समावेशी, जवाफदेही र प्रभावकारी स्थानीय शासनको अनुभूति जनतालाई गराउने दायित्व स्थानीय तहमा आएको छ ।
- * सीमित स्थानीय श्रोत साधनको बावजुद झिमरुकवासी जनताका अधिकतम आकांक्षाहरुलाई सम्बोधन गर्नुपर्ने चुनौती रहेको छ ।
- * सीमित श्रोत साधनको अधिनमा रही गाउँपालिका भित्रका सबै वर्ग, क्षेत्र र समुदायका आवश्यकताहरुलाई सम्बोधन गर्दै सामाजिक न्याय कायम गर्ने, जनताहरुलाई आत्मनिर्भर बनाई उनीहरुको जीवनस्तर वृद्धि गर्ने मान्यताका साथ यो बजेट तर्जुमा गरिएको व्यहोरा सम्मानित सभामा जानकारी गराउन चाहन्छु ।

बजेट तथा कार्यक्रमका उद्देश्य देहाय बमोजिम रहेका छन् ।

- क. स्वस्थ र शिक्षित मानिस राष्ट्रको अमूल्य धन भएकोले शिक्षा र स्वास्थ्यको आवश्यकताहरु परिपूर्ति गर्दै मानव विकास सूचकाङ्कमा गुणात्मक सुधार गर्ने,
- ख. गाउँपालिकाभित्रका सार्वजनिक निकायका भौतिक पूर्वाधारहरु निर्माण गरी सार्वजनिक सेवा प्रवाहलाई सुशासनयुक्त, प्रविधियुक्त, पारदर्शि र जनमुखी बनाउने,
- ग. उपलब्ध स्रोत-साधन, अवसर र क्षमताको उच्चतम उपयोग तथा न्यायिक वितरण गर्दै सामाजिक न्याय सहितको आर्थिक विकास गर्ने,
- घ. नागरिकका मौलिक हकको रुपमा रहेका जीवनयापनका न्यूनतम आधारभूत आवश्यकताहरु परिपूर्ति गर्दै गरिबी, विपन्नता र पछ्यौटेपनको अन्त्य गर्न गाउँपालिकास्तरीय पूर्वाधार विकास, आर्थिक, सामाजिक तथा साँस्कृतिक विकास केन्द्रित बनाउने,
- ङ. झिमरुक गाउँपालिकाको समृद्ध विकासको खाका कोर्ने,

च. आर्थिक भौतिक तथा सामाजिक पूर्वाधार विकास गरी सन् २०३० सम्ममा मध्यम आय भएको मुलुकमा रुपान्तरण हुँदै समुन्नत र समृद्ध समाजवाद उन्मुख अर्थतन्त्रको आधारशिला निर्माण गर्ने संघीय सरकारको उद्देश्यलाई सघाउने,

बजेट तथा कार्यक्रमका उद्देश्यहरु हासिल गर्न देहाय अनुसार नीतिगत, कार्यक्रमगत र प्रक्रियागत प्राथमिकता निर्धारण गरेको छु ।

- क. गुणस्तरीय शिक्षा, स्वास्थ्य, खानेपानी लगायतका सामाजिक र कृषि, पशुपालन, घरेलु साना उद्योग, पर्यटन लगायतका आर्थिक पूर्वाधारको विकास गर्ने ।
- ख. गाउँपालिकाभित्रका पर्यटकीय तथा कृषि व्यवसायको दृष्टिकोणले रणनीतिक भौतिक संरचनाको स्तरोन्नती र पर्यटकीय नयाँ गन्तव्यहरुको खोजी गरिने छ ।
- ग. गाउँपालिकाभित्र रहेका अति विपन्न वर्ग, क्षेत्र, समुदाय र परिवारको उत्थानको लागि आरक्षित तथा समावेशी कार्यक्रमहरु सञ्चालन गरिने छ ।
- घ. कानूनको शासन, सार्वजनिक सेवाको प्रभावकारीता, जवाफदेहिता र विकासमा जनताको अपनत्व र सहभागिता मार्फत सुशासन प्रबर्द्धन गरिने छ ।
- ङ. आर्थिक विकास र गरिबी निवारणमा प्रत्यक्ष योगदान पुर्याउने,
- च. राजस्व परिचालनमा योगदान पुऱ्याउने, सेवा प्रवाह, सुशासन तथा संस्थागत विकासमा योगदान,
- छ. दिगो विकास, वातावरण संरक्षण, फोहोरमैला व्यवस्थापन, विपद व्यवस्थापनमा योगदान पुऱ्याउने,
- ज. स्थानिय स्रोत साधनमा आधारित भई जनसहभागिता अभिवृद्धि हुने,
- झ. लैंगिक समानता, सामाजिक समावेशीकरणको अभिवृद्धि हुने,
- ञ. स्थानिय संस्कृतिको खोजी, संरक्षण तथा प्रबर्द्धन गर्न सहयोग पुऱ्याउने,
- ट. स्रोत-साधन, अवसर र जिम्मेवारीको उच्चतम उपयोग गर्न संघ, प्रदेश र स्थानीय तह तथा सहकारी र निजी क्षेत्रबीचमा सहकार्य गर्ने ।

सभाध्यक्ष महोदय,

अब म क्षेत्रगत रूपमा प्रस्तावित कार्यक्रम एवं विनियोजित बजेट प्रस्तुत गर्न अनुमति चाहन्छु ।

आर्थिक विकास क्षेत्र

आर्थिक विकास विना दिगो र सन्तुलित विकास सम्भव छैन भन्ने कुरालाई मध्यनजर गर्दै आर्थिक विकासका मुख्य क्षेत्र कृषि, पशुपन्छी विकास, पर्यटन, सहकारी, जलस्रोत तथा सिचाई लगायतका क्षेत्रहरुमा रु ३ करोड ७५ लाख ९२ हजार बजेट विनियोजन गरेको छु । जुन कुल बजेटको ७.०७ प्रतिशत हुन आउँछ ।

क. कृषि विकास:

१. कृषि क्षेत्रलाई आधुनिकिकरण तथा व्यवसायीकरण गरी उत्थानशील अर्थतन्त्रको प्रमुख आधारको रूपमा विकास गर्न १ करोड २७ लाख १५ हजार रकम विनियोजन गरेको छु ।
२. कृषकहरूलाई व्यवसायिक, आधुनिक र आत्मनिर्भर कृषि प्रणाली विकासको लागि ५० प्रतिशत अनुदानका कार्यक्रमहरूका लागि ७ लाख ५० हजार, बजेटको व्यवस्था गरेको छु । कृषि विपद कोष, माटो शिविर सञ्चालन कार्यक्रमका लागि आवश्यक बजेट विनियोजन गरेको छु ।
३. झिमरुक गाउँपालिका भित्रका व्यवसायिक कृषकहरूको यथार्थ तथ्याङ्क संकलनका लागि कृषि तथा पशुपंछी सम्बन्धी तथ्यांक अध्यावधिक कार्यक्रम, किसान सूचीकरण, बाली कटानी तथा तथ्याङ्क अध्यावधिक जस्ता कार्यक्रमका लागि आवश्यक बजेट विनियोजन गरेको छु ।
४. झिमरुक गाउँपालिका स्तरीय नमुना कृषि फर्ममा स्थलगत तालिम, कृषक पाठशाला, कार्यक्रमका लागि आवश्यक बजेटको व्यवस्था गरेको छु ।
५. कृषि उत्पादनलाई वजारमुखी, व्यवसायमुखी, नाफामुखी र आत्मनिर्भर बनाई कृषकहरूको प्रतिस्पर्धात्मक क्षमता अभिवृद्धि गरी दिगो आय स्तर वृद्धि गर्न एक नमुना गाउँको रूपमा विकास गर्न वडा नं. ८ को दिहालनामा स्मार्ट कृषि गाउँ कार्यक्रमको निरन्तरताका लागि रु १५ लाख, अदुवा बेसार पकेट क्षेत्र विकास कार्यक्रमको लागि रु १८ लाख, मकै विउ उत्पादन कार्यक्रमको लागि रु १० लाख, सुन्तलाजातको विकासको लागि स्रोत केन्द्र स्थापना गर्न रु १५ लाख रकम विनियोजन गरेको छु ।

ख. पशुपंछी विकास

१. जनताको जीविकोपार्जनमा सुधार गर्न पशुपंछी उत्पादनमा आधारित व्यवसाय सञ्चालनका लागि रु ५९ लाख ६० हजार रकम विनियोजन गरेको छु । जस अन्तर्गत गाउँपालिका स्तरीय पशुपंछी तालिम, घाँसका वेर्ना वितरण, पशु स्वास्थ्य शिविर, महामारी रोग नियन्त्रणका लागि खोप अभियान जस्ता कार्यक्रम सञ्चालन गरिने छ ।
२. बाखा/माछा/बंगुर प्रवर्द्धन कार्यक्रमका लागि रु ३० लाख बजेट विनियोजन गरेको छु ।

ग. घरेलु तथा साना उद्योग तथा उद्यम विकास:

१. घरेलु साना तथा मझौला उद्योगलाई संरक्षण गरी स्थानीय कच्चा पदार्थ र श्रममा आधारित उत्पादन प्रणालीलाई विकास गर्न उद्योग क्षेत्र अन्तर्गत ३८ लाख बजेट विनियोजन गरेको छु ।
२. झिमरुक गाउँपालिका भित्रका जनतालाई नयाँ उद्यमी बनाई गरिबी निवारण गर्ने उद्देश्यले लघु उद्यम विकास मोडेलमा नयाँ लघु उद्यमी सिर्जना गर्न रु २३ लाख ८० हजार रकम विनियोजन गरेको छु ।
३. पुराना लघु उद्यमीहरूलाई थप उत्साहित गर्न पुनर्ताजगी र एडभान्स सीप विकास तालिम सञ्चालन गर्न आवश्यक बजेटको व्यवस्था मिलाएको छु ।

४. सामूहिक उत्पादन प्रणालीलाई व्यवस्थित गरी सम्भाव्य उत्पादनको उत्पादकत्व र बजार प्रतिस्पर्धा वृद्धि गर्नका लागि कम्तिमा ५ जनाको समूहमा प्रविधि हस्तान्तरण गर्न १ लाख ४० हजार बजेटको व्यवस्था गरेको छु ।

घ. पर्यटन

१. कोभिड १९ ले प्रत्यक्ष प्रभाव पारेको पर्यटन क्षेत्रको उत्थानको लागि आन्तरिक पर्यटन प्रवर्द्धन गर्न जोड दिने नीति अनुरूप रकगार्डेन, ओखरकोट नेपाले खेलमैदान, ओखरकोट बादिकोट कोटघर पर्यटकीय क्षेत्रको पूर्वाधारहरूलाई डि.पि.आर.मा उल्लेख भए बमोजिम निर्माणको कार्य प्रारम्भ गर्न आवश्यक रकमको व्यवस्था गरेको छु ।

ङ. सहकारी

१. झिमरुक गाउँपालिका भित्र स्थापना भई सञ्चालनमा आएका सहकारीहरूको वित्तीय पहुँच विस्तार, सामाजिक एवम् आर्थिक सशक्तिकरण र उत्पादनशिल क्षेत्रमा सहकारी संस्थालाई परिचालन गर्न आवश्यक अनुगमन नियमन गरी सहकारी क्षेत्रको क्षमता विकास तथा सहकारी क्षेत्रको पुर्वाधारको निर्माणको लागि आवश्यक रकमको व्यवस्था गरेको छु । सहकारी क्षेत्रको लागि रु १४ लाख रकम विनियोजन गरेको छु ।

च. जलस्रोत तथा सिँचाइ

१. जलस्रोत तथा सिँचाई क्षेत्रको विकासका लागि सिँचाई कुला निर्माण, सिँचाई पोखरी निर्माण तथा मर्मत, नदी नियन्त्रण जस्ता क्रियाकलाप सञ्चालनका लागि १ करोड ३ लाख ७० हजार रकम विनियोजन गरिएको छ ।
२. आगामी आ.व.मा झिमरुक गाउँपालिका भित्र सिँचाई पोखरी र कुला निर्माण, मर्मत अन्तर्गत ७८ वटा कार्यक्रम सञ्चालन गरिने छ । जसका लागि १ करोड ३ लाख ७० हजार विनियोजन गरेको छु । उक्त कार्यका लागि नपुग रकम प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रम मार्फत सञ्चालन गरिने छ ।

सभाध्यक्ष महोदय,

अब म सामाजिक विकास क्षेत्रतर्फ प्रस्तावित कार्यक्रम एवं विनियोजित बजेट प्रस्तुत गर्न अनुमति चाहन्छु ।

सामाजिक विकास क्षेत्र

सामाजिक सुरक्षा तथा संरक्षण, शिक्षा, युवा तथा खेलकुद, खानेपानी तथा सरसफाई, भाषा तथा संस्कृति, स्वास्थ्य र लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण जस्ता सामाजिक विकासका आयामहरूलाई उच्च प्राथमिकता

राखी सामाजिक विकास क्षेत्रमा सामाजिक सुरक्षा बाहेक रु. २७ करोड ४९ लाख २५ हजार रकम विनियोजन गरेको छु । जुन कुल बजेटको ५१.७० प्रतिशत हुन आउछ ।

क. सामाजिक सुरक्षा र संरक्षण

- १) ज्येष्ठ नागरिक ,विधवा महिला,एकल महिला, अपाङ्ग, पाँच वर्ष मुनिका दलित बालबालिकाहरूका लागि सामाजिक सुरक्षा भत्ता वितरणको लागि संघीय सरकार मार्फत रु ८ करोड विनियोजन भएकोले उक्त रकम बैकिङ्ग प्रणाली मार्फत बस्ती बाटै सहजरूपमा वितरण गर्ने व्यवस्था मिलाईने छ ।

ख. युवा तथा खेलकुद

१. राष्ट्रको विकास र पहिचानमा युवाहरूको महत्त्वपूर्ण योगदानलाई कदर गर्दै युवाहरूमा रहेका विभिन्न क्षमता र प्रतिभाहरूको प्रष्फुटन गरी युवाहरूलाई अझ उर्जावान र रचनात्मक बनाउन युवा तथा खेलकुद क्षेत्रको लागि जम्मा रु ८ लाख ५९ हजार रकम विनियोजन गरेको छु ।
२. यस गाउँपालिकाभित्रका विद्यालयहरू बीच प्रतिस्पर्धा हुने गरी विभिन्न खेलहरू समावेश गरी राष्ट्रपति रनिङ्ग शिल्ड प्रतियोगिता संचालन गर्न आवश्यक बजेटको व्यवस्था गरेको छु ।
३. यस पालिकाभित्रका विभिन्न स्थानमा रहेका खेलमैदानहरूको मर्मत संभार तथा विभिन्न वडाहरूमा समेत युवा र खेलकुद सम्बन्धी कार्यक्रम संचालन गर्न आवश्यक बजेटको व्यवस्था गरेको छु ।
४. एक वडा एक खेलमैदान र पालिका तहको खेलमैदानको लागी स्तरउन्नती गर्नुको साथै युवाजगतलाई खेलमा आकर्षित गर्नको लागि आवश्यक बजेटको व्यवस्था गरेको छु ।

ग. खानेपानी तथा सरसफाई

१. खानेपानी तथा सरसफाई जनताको प्रत्यक्ष स्वास्थ्यसँग जोडिएको महत्त्वपूर्ण क्षेत्र भएकोले सो क्षेत्रको क्षमता विकास र भौतिक पूर्वाधार विकासको लागि रकम रु २ करोड २३ लाख ५९ हजार बजेट विनियोजन गरेको छु ।
२. खानेपानी योजनाको लागि रुम्घाँस-दिहाल्ना खानेपानी आयोजनाको लागि रकम रु ७० लाख बजेट विनियोजन गरेको छु ।
३. विभिन्न खानेपानी योजनाहरूको निर्माण,मर्मत र पाइप खरिदको लागि आवश्यक रकम विनियोजन गरेको छु ।
४. खानेपानी,सरसफाई तथा स्वच्छता(वास) क्षेत्रमा खानेपानी उपभोक्ता समितिलाई खानेपानी शुद्धीकरण सम्बन्धी अभिमुखीकरण तालिम,पूर्ण सरसफाई सम्बन्धी वडास्तरीय अभिमुखीकरण तालिम,पानी

शुद्धीकरणका लागि औषधी खरिद, पानी परीक्षण र बास योजना निर्माणको लागि रकम रु ५ लाख विनियोजन गरेको छु ।

५. प्रत्येक नागरिकलाई स्वच्छ पिउने पानी उपलब्ध गराउन एक घर एक धाराको कार्यक्रमलाई पूर्णता दिइनेछ । एक घर एक धाराको लक्ष्य पुरा गर्न झिमरुकका ८ वटै वडाको खानेपानी सम्बन्धी एकिकृत रूपमा DPR तयार गर्न सेवा परामर्श शीर्षक बाट आवश्यक रकम व्यवस्था गरिने छ ।

घ. भाषा तथा संस्कृति

१. मौलिक भाषा र संस्कृतिको संरक्षण र संवर्द्धन मार्फत पालिकाको उच्च पहिचान कायम गरी यसलाई पर्यटन विकासमा समेत जोडिने गरी कार्यक्रम तयार गरेको छु । भाषा तथा संस्कृति संरक्षणको लागि कुल ६ लाख ६९ हजार विनियोजन गरेको छु ।
२. विभिन्न पर्व, दिवश तथा अन्य सांस्कृतिक क्रियाकलाप संचालन गर्नका लागि आवश्यक बजेटको व्यवस्था गरेको छु ।

ङ. शिक्षा

१. मानव पुँजी निर्माण, सामाजिक रूपान्तरण र आर्थिक विकास सहितको आधुनिक तथा समुन्नत समाज निर्माण गर्न शिक्षा क्षेत्रलाई उच्च प्राथमिकता दिएका छौं । शैक्षिक पूर्वाधारको विकास, शैक्षिक जनशक्तिको क्षमता अभिवृद्धि, सिकाइ सहजीकरणमा नविनतम विधि र प्रविधिको प्रयोग गरी गुणस्तरीय र जीवनोपयोगी शिक्षाको सुनिश्चितता गरिने छ । जसका लागि शिक्षा क्षेत्रमा रु २० करोड ८९ लाख ६० हजार रकम विनियोजन गरेको छु ।
२. सामुदायिक विद्यालयहरूमा शिक्षक अभावको समस्या समधान गरी शैक्षिक गुणस्तर अभिवृद्धि गर्नका लागि विद्यालयहरूलाई अनुदान उपलब्ध गराउन रु ३ करोड ६० लाख रकम विनियोजन गरेको छु । यसबाट संविधानको मर्म अनुसार निःशुल्क शिक्षा प्राप्तिसमा सहजता आउने विश्वास लिएको छु ।
३. गाउँपालिका अनुदान र बालविकासमा कार्यरत शिक्षकहरूका लागि तालिम, विषयगत शिक्षकहरूसँग छलफल तथा अनुभव आदान प्रदान, विद्यालय सुपरीवेक्षण र शिक्षकहरूको पेसागत विकास तथा वैकल्पिक सिकाइ सहजीकरण प्रक्रिया जस्ता कार्यक्रमहरू संचालन गर्न आवश्यक बजेटको व्यवस्था गरेको छु ।
४. स्थानीय पाठ्यक्रम निर्माण, आवधिक शैक्षिक योजना निर्माणको लागि आवश्यक रकम विनियोजन गरेको छु ।
५. पाटन स्वास्थ्य विज्ञान प्रतिष्ठानसँग लागत साझेदारीमा एम.वि.वि.एस. अध्ययनका लागि दिदै आएको छात्रवृत्ति रकमलाई निरन्तरता दिन रु ४ लाख ३ हजार रकम विनियोजन गरेको छु ।

६. गाउँपालिका भित्रका महिला शिक्षिकाहरूका लागि सुत्केरी भत्ताको लागि आवश्यक बजेट विनियोजन गरेको छु ।
७. झिमरुक गाउँपालिकाका सामुदायिक विद्यालयमा अध्ययनरत छात्राहरू महिनावारीको समयमा समेत स्वास्थ्य सावधानीका साथ सिकाइ सहजीकरणमा सक्रिय सहभागिता वृद्धि गर्नका लागि निःशुल्क सेनेटरी प्याड उपलब्ध गराउन रु १९ लाख १ हजार रकमको व्यवस्था गरेको छु ।
८. झिमरुक गाउँपालिकाकामा अध्ययनरत विद्यार्थीहरूका लागि विभिन्न प्रकारका छात्रवृत्ति प्रदान गर्न रु १६ लाख ७६ हजार रकमको व्यवस्था मिलाएको छु ।
९. स्थानीय कला, संस्कृति, भाषा तथा ऐतिहासिकता वस्तुस्थिति बारेको विद्यालय तहदेखि जानकारी गराउन स्थानिय पाठ्यक्रम निर्माण गर्नको लागि आवश्यक बजेटको व्यवस्था गरेको छु ।
१०. विपन्न वर्गका परिवारका बालबालिकाहरूलाई छात्रवृत्ति सहयोगमा प्राविधिक शिक्षा पढाउने व्यवस्था मिलाइनेछ । यस अन्तर्गत झिमरुक गाउँपालिका तथा प्राविधिक शिक्षालयहरूसँग सम्झौता गरी यस गाउँपालिकाभित्र रहेका विपन्न विद्यार्थीहरूका लागि झिमरुक गाउँपालिका छात्रवृत्ति योजना कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ । जस अन्तर्गत १० जना सिभिल सव-ओभरसियर तथा २ जना हाइड्रो ओभरसियर र ३ जना सिभिल ओभरसियर, १/१ जना महिला र पुरुष विद्यार्थीका लागि इञ्जिनियरिङ्ग अध्ययनका लागि पूर्ण छात्रवृत्तिमा पढ्ने व्यवस्था मिलाउन आवश्यक बजेटको व्यवस्था गरेको छु ।
११. गाउँपालिका अनुदानका शिक्षकहरू र विद्यालयकर्मचारीलाई नेपाल सरकारले वृद्धि गरेको प्रतिशतको आधारमा पारिश्रमिकको व्यवस्था गर्नुको साथै पोशाक भत्ताको समेत व्यवस्था गर्न आवश्यक बजेट व्यवस्था गरेको छु ।
१२. गौमुखी क्याम्पस व्यवस्थापनको निम्ति आवश्यक बजेटको व्यवस्था गरेको छु ।

च. स्वास्थ्य तथा पोषण:

१. झिमरुकबासीको स्वास्थ्य र झिमरुकको विकास बीच अन्योन्याश्रित सम्बन्ध छ । स्वास्थ्य क्षेत्रमा भएका प्रगतिलाई विकासका प्रमुख सूचकहरूको रूपमा लिइन्छ । विगतमा स्वास्थ्य क्षेत्रमा गरिएका लगानी र व्यवस्थाहरूबाट उल्लेख्य सफलता हासिल भएको छ । तसर्थ स्वास्थ्य नै धन हो भन्ने नारालाई साकार बनाउन स्वास्थ्य क्षेत्रमा ३ करोड ६२ लाख ३४ हजार रकम विनियोजन गरेको छु ।
२. ओखरकोट स्वास्थ्य चौकीलाई स्तरउन्नति गरी १५ शैयाको अस्पताल भवन निर्माणको लागि यसै आ.व.मा टेन्डर प्रक्रिया अघि बढाइ निर्माण कार्य सुरु गरिनेछ ।
३. स्वास्थ्य र समृद्ध झिमरुकको लक्ष्य हासिल गर्न कोभिड -१९ को संक्रमण रोकथाम, नियन्त्रण र उपचारका लागि आवश्यक बजेट विनियोजन गरेको छु ।

४. झिमरुक गाउँपालिकाभित्रका स्वास्थ्य सस्थाहरुबाट बिरामीहरुलाई निःशुल्क उपचार गर्न औषधी खरिद र नागरिक आरोग्य केन्द्रबाट आयुर्वेदिक औषधी खरिदका लागि रकम रु २५ लाख विनियोजन गरेको छु।
५. झिमरुक गाउँपालिकामा बसोबास गर्ने ६० वर्ष उमेर माथिका ज्येष्ठ नागरिकहरु र महिला सामुदायिक स्वास्थ्य स्वयंसेविकाहरुलाई प्रस्तावित नरेन्द्र गायत्री आँखा अस्पताल बिजुवारबाट आँखाको निःशुल्क औषधी उपचार र अप्रेसनका लागि रकम रु ५ लाख रकम विनियोजन गरेको छु।
६. झिमरुक गाउँपालिकाभित्र रहेका एच.आई.भि संक्रमितहरुलाई समुदायमा खुलेर सामाजिक क्रियाकलापमा सहभागी गराउन पोषण प्रोत्साहन कार्यक्रमका लागि आवश्यक वजेट विनियोजन गरेको छु।
७. बाल तथा मातृ शिशु स्वास्थ्य सेवाको निरन्तरता गरी पूर्णखोप दिगोपना सुनिश्चितता कायम गरिनेछ । पूर्ण गर्भ जाँच र पूर्ण संस्थागत प्रसुती सेवा अभिवृद्धि गरी जिरो होम डेलिभरी गराउन आवश्यक वजेट विनियोजन गरेको छु।
८. झिमरुक गाउँपालिका भित्र रहेका असहाय अशक्त गरिव तथा विपन्न वर्गको लागी निशुल्क स्वास्थ्य विमा गरिदिने कार्यका लागि आवश्यक वजेट व्यवस्था गरेको छु ।
९. झिमरुक गाउँपालिका भित्र सुचिकृत स्वास्थ्य संस्थाहरु र जिल्ला अस्पतालमा प्रसुति सेवा लिन जाँदा र फर्कदा लाग्ने यातयात खर्चमा नेपालसरकारले दिएको यातयात खर्च सुविधा मा थप रकम उपलब्ध कार्यका लागि आवश्यक वजेट व्यवस्था गरेको छु ।

छ. लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण

१. सामाजिक तथा आर्थिक सशक्तीकरण, घरेलु हिंसा, लैंगिक हिंसा, जातीय भेदभाव, बालश्रम न्यूनीकरण, नेतृत्व विकास, सामाजिक सुरक्षा, ब्यवसायको विकास तथा जीवनउपयोगी सीप सम्बन्धी कार्यक्रमका लागि रकम रु ३१ लाख ५४ हजार वजेट विनियोजन गरेको छु।
२. सामाजिक न्याय तथा समावेशीकरणलाई उच्च प्राथमिकता दिदै पालिकाका क्षेत्रभित्रका महिला बालबालिका, दलित, जनजाती, अपाङ्ग र बन्चितीकरणमा परेका विपन्न समुदायको समावेशी सहभागिता सुनिश्चितता गर्न तथा सशक्तीकरण गर्न आवश्यक वजेटको व्यवस्था मिलाएको छु।
३. “ झिमरुकको स्वाभिमान, ज्येष्ठ नागरिकलाई सम्मान ” भन्ने नाराकासाथ शुरु गरिएको ज्येष्ठ नागरिक सम्मान कार्यक्रमका लागि आवश्यक वजेट विनियोजन गरेको छु।
४. पालिकाभित्रका दुर्गम क्षेत्रहरुमा बसोबास गर्ने नागरिकहरुलाई एकिकृत घुम्ती शिविर संचालन गरी सेवा प्रवाह गर्न आवश्यक वजेट मिलाएको छु।

सभाध्यक्ष महोदय,

अब म पूर्वाधार विकास क्षेत्रतर्फ प्रस्तावित कार्यक्रम एवं विनियोजित बजेट प्रस्तुत गर्न अनुमति चाहन्छु ।

पूर्वाधार विकास क्षेत्र

भौतिक पूर्वाधारको विकास विना अन्य क्षेत्रको विकासले गति लिन नसक्ने कुरालाई ध्यानमा राखी यातायात पूर्वाधार, भवन आवास तथा सहरी विकास, उर्जा, संचार तथा सूचना प्रविधि, पुन निर्माण, सम्पदा पूर्वाधार जस्ता विकासका पूर्वाधारलाई उच्च प्राथमिकतामा राख्दै रु १० करोड २९ लाख ०७ हजार रकम विनियोजन गरेको छु । जुन कुल बजेटको १९.३५ प्रतिशत हुन आउछ ।

क. यातायात पूर्वाधार

१. यातायात पूर्वाधार अन्तर्गत मोटरवाटाहरू निर्माण, मर्मत, स्तरउन्नति घोरेटा, गोरेटा बाटाहरू निर्माण, मर्मत, स्तरउन्नति, कजवे निर्माण र झोलुङ्गे पुल निर्माणका लागि रु ६ करोड १३ लाख ५८ हजार विनियोजन गरेको छु । यो कुल बजेटको ११.५४ प्रतिशत हो ।
२. प्रदेश सरकारसँग समपुरक आयोजनाका रूपमा झिमरुक रिडरोडको निर्माण योजनाको लागि ५१ लाख, ढाँड गव्दी तुषारा मो बा स्तरउन्नति वडा नं. ७ का लागि ५० लाख, चौके कम्दले मो बा स्तरउन्नतिका लागि ५० लाख, ढाँड बादिकोट देउराली मो बा स्तरउन्नति वडा नं. ५,३,२ का लागि ५० लाख, ढाँड स्याउलिघारी टिमुरचौर दिहाल्ना झुङ्गिद मो बा स्तरउन्नती लागि ५० लाख, चिसाबाङ्ग वडा कार्यालय जाने मो बा स्तरउन्नतीको लागि रु ५० लाख रकमको व्यवस्था गरेको छु ।
३. विभिन्न क्षेत्रहरूसँग झिमरुक गाउँपालिकाबाट पूर्वाधार क्षेत्रमा म्याचिड गरी साझेदारी विकासका क्रियाकलाप अगाडि वढाउने नीति अनुरूप म्याचिड फन्डको लागि रु ५० लाख रकमको व्यवस्था गरेको छु ।
४. झिमरुक गाउँपालिका भित्रका सम्पूर्ण मोटरवाटाहरूमा नियमित यातायात सञ्चालनका लागि ग्रामिण सडक निर्माण र स्तरोन्नति तथा मर्मत कार्यक्रमका लागि वडा नं.१ अन्तर्गतका मोटर वाटा मर्मत तथा निर्माणका लागि रु १४ लाख ३४ हजार, वडा नं.२ अन्तर्गतका मोटर वाटा मर्मत तथा निर्माणका लागि रु ४ लाख ९५ हजार, वडा नं.३ अन्तर्गतका मोटर वाटा मर्मत तथा निर्माणका लागि रु ११ लाख ५४ हजार, वडा नं.४ अन्तर्गतका मोटर वाटा मर्मत तथा निर्माणका लागि रु १४ लाख ५० हजार, वडा नं.५ अन्तर्गतका मोटर वाटा मर्मत तथा निर्माणका लागि रु ६ लाख ४० हजार, वडा नं.६ अन्तर्गतका मोटर वाटा मर्मत तथा निर्माणका लागि रु १७ लाख ३९ हजार, वडा नं.७ अन्तर्गतका मोटर वाटा मर्मत तथा निर्माणका लागि रु १४ लाख ७९ हजार, वडा नं.८ अन्तर्गतका मोटर वाटा मर्मत तथा निर्माणका लागि रु १० लाख ७० वजेट विनियोजन गरेको छु ।

५. प्राथमिकताको आधारमा छनोट भएका चिसावाड, ढाडा पिडाल्ने, वासाखोला र साहुखुट्टा सिमलचौर झोलुङ्गे पुलको निर्माण कार्यलाई अगाडि बढाउन आवश्यक बजेटको व्यवस्था गरेको छु ।

ख. भवन, आवास तथा सहरी विकास

१. कृषकहरूले उत्पादन गरेका कृषि उपजहरूको सुरक्षित भण्डारण गरी उत्पादित वस्तु क्षती हुनवाट रोकी कृषकको आयस्तरमा वृद्धि गर्नका लागि समपुरक योजनाको रूपमा चिस्यान केन्द्र भवन निर्माण कार्यको निरन्तरताको लागि रु १ करोड ३० लाख विनियोजन गरेको छु ।

२. नागरिकहरूको सुरक्षित आवासको हकलाई मध्य नजर गर्दै पराल तथा खरको छाना भएको घर परिवारलाई जस्तापाताको छाना मुनि ल्याउने गरी आ.व.२०७९/८० मा २०० वटा घर निर्माण गर्न क्रमागत कार्यक्रमको रूपमा यस आ व को लागि रु ४० लाख विनियोजन गरेको छु ।

ग. उर्जा

१. उर्जा क्षेत्रको विकासका लागि नविकरणीय ऊर्जा प्रविधिहरू (वायोग्यास, विधुतीय चुल्लो /सुधारिएको चुल्लो /सौर्य उर्जा) लगायतका कामको लागि ८ लाख रकम विनियोजन गरिएको छ ।

घ. सम्पदा पूर्वाधार

झिमरुक गाउँपालिका भित्रका सांस्कृतिक धार्मिक ऐतिहासिक सम्पदाहरूको संरक्षण विकास र थप संरचना निर्माणका लागि सम्पदा पूर्वाधार क्षेत्रमा रु ७ लाख ४७ हजार रकम विनियोजन गरेको छु ।

ड. संचार तथा सूचना प्रविधि

संचार तथा सूचना प्रविधि क्षेत्रको विकासका लागि आवश्यक व्यवस्था मिलाउनको लागि ३ लाख रकम विनियोजन गरेको छु ।

ओखरकोटमा नेपालि टेलिकमको टावर यसै वर्ष निर्माण सम्पन्न गर्ने गरि काम अघि बढाइने छु ।

सभाध्यक्ष महोदय,

अब म सुशासन तथा अन्तरसम्बन्धित क्षेत्रतर्फ प्रस्तावित कार्यक्रम एवं विनियोजित बजेट प्रस्तुत गर्न अनुमति चाहन्छु ।

सुशासन तथा अन्तरसम्बन्धित क्षेत्र

शासन प्रणाली, प्रशासकीय सुशासन, वित्तीय सुशासन, कानून तथा न्याय, तथ्याङ्क प्रणाली, वातावरण तथा जलवायु, मानव संशाधन विकास र विपद व्यवस्थापन समेतका क्षेत्रलाई प्राथमिकतामा राखी बजेट विनियोजन गरिएको छ । यस क्षेत्रको लागि कुल रकम १ करोड ८५ लाख ४९ हजार रकम विनियोजन गरेको छु । यो कुल बजेट रकमको ३.४९ प्रतिशत रहेको छ ।

क. शासन प्रणाली

झिमरुक गाउँपालिका र जनता बिचको सम्बन्ध र गाउँपालिकाले गरेका प्रतिवद्धतालाई जनता समक्ष प्रत्याभूत गराउने नीति अनुरूप सेवा प्रवाह सम्बन्धी घुम्ति शिविर कार्यक्रम, कर्मचारी जनप्रतिनिधिहरूको क्षमता विकास, टोल विकास संस्था गठन तथा क्षमता विकास, सेवाग्राहि सन्तुष्टी सर्वेक्षण लगायतका कार्यक्रमको लागि रु १० लाख ७४ हजार विनियोजन गरेको छु ।

ख. कानून तथा न्याय

गाउँपालिकाको क्षेत्राधिकार भित्र पर्ने उजुरी निवेदन सम्बन्धी न्यायीक निरूपण गर्न जनप्रतिनिधि र कर्मचारीको क्षमता विकास सम्बन्धी तालिम, मेलमिलापकर्ता छनौट लगायतका कार्यक्रम संचालनका लागि रु ५ लाख बजेटको व्यवस्था गरेको छु ।

ग. वातावरण तथा जलवायु

गाउँपालिकाभित्र रहेका सामुदायिक वन संरक्षण गरिने छ । सडक किनारमा अम्रिसो रोपी हरियाली प्रवर्द्धन कार्य गरिने छ । ठूला परियोजनाको निर्माण वातावरणीय परीक्षण प्रणालीलाई कडाईकासाथ अवलम्बन गरिने छ ।

नाङ्गा डाँडामा फलफुल तथा विरुवा रोपण कृषि बालिको संरक्षण भन्ने मुल नाराका साथ झिमरुक गाउँपालिका अन्तर्गतका नाङ्गाडाँडामा फलफुल तथा अन्य विरुवा रोपण कार्यक्रम संचालन गरिने छ जसको लागि रु ३ लाख रकम विनियोजन गरेको छु । यस कार्यक्रम अन्तर्गत आगामी ५ वर्ष भित्र झिमरुक गाउँपालिकामा २० हजार फलफुल तथा विरुवा रोप्ने लक्ष्य राखिएको छ ।

घ. तथ्यांक प्रणाली

पंजिकरण सम्बन्धी तथ्यांक व्यवस्थित गराउन तथ्यांक प्रणालिलाई विधुतिय प्रणालिमा आवद्धता गरी जनताका पंजिकरण सम्बन्धी सेवा प्रवाहलाई छिटो छरितो र सरल सुलभ पहुँच योग्य र गुणस्तरीय बनाउनका लागि विभिन्न कार्यक्रम सञ्चालन गर्न आवश्यक रकम विनियोजन गरेको छु ।

ङ. विपद व्यवस्थापन

विश्वब्यापी महामारीको रुपमा फैलिएको कोरोना भाईरस (कोभिड-१९) र अन्य महामारीजन्य रोगहरूको रोकथाम, नियन्त्रण र उपचारका लागि विपद व्यवस्थापन कोषमा आवश्यक रकम विनियोजन गरेको

छु । वर्षायाममा हुने बाढी, पहिरो, चट्याङ र सुख्खायाममा हुने आगलागी जस्ता सम्भावित जोखिमको पहिचान गरी नक्सांकन गर्न बिपद प्रतिकार्य योजना निर्माण गरी सोको आधारमा राहात तथा उद्धारको कार्यहरूलाई प्रभावकारी बनाउन आवश्यक बजेटको व्यवस्था गरिएको छ ।

च. मानव संसाधन विकास

- १ झिमरुक गाउँपालिका भित्रका कर्मचारीहरूलाई क्षमतावान बनाई सोवाट गाउँपालिकाले प्रवाह गर्ने सेवा प्रवाहमा थप सहज सरल बनाउनका लागि कर्मचारीहरूलाई क्षमता विकास सम्बन्धी तालिम र कर्मचारीहरूलाई हरेक क्षेत्रमा सकारात्मक सोचको विकास गराउन विभिन्न तालिम तथा कक्षा सञ्चालन गर्न रु ५ लाख रकम विनियोजन गरेको छु ।
- २ झिमरुक गाउँपालिकामा कार्यरत सबै राष्ट्रसेवक कर्मचारीको लागि संघीय सरकारले घोषणा गरे वमोजिमको खाइपाइ आएको तलबमा १५ प्रतिशत तलब बृद्धि गरेको छु ।

छ. कार्यालय संचालन तथा प्रशासनिक क्षेत्र

यस क्षेत्रको व्यवस्थापनको लागि रु ९ करोड ७७ लाख ९० हजार रकम विनियोजन गरेको छु । यो कुल बजेट रकमको १८.३८ प्रतिशत रहेको छ । यस क्षेत्र अन्तर्गत कर्मचारी तलब, चाडपर्व खर्च, पोशाक, स्थानीय भत्ता, वैठक भत्ता, जोखिम भत्ता, फिल्ड भत्ता, कर्मचारी कल्याण कोष, पानी तथा बिजुली, संचार महशुल, इन्धन, सवारी साधन मर्मत, बिमा तथा नवीकरण खर्च, मसलन्द तथा कार्यालय सञ्चालन सामग्री, पत्रपत्रिका, छपाई तथा सूचना प्रकाशन खर्च, अनुगमन, मूल्यांकन खर्च, घरभाडा, इन्टरनेट सेवा शुल्क, रोजगार सेवा केन्द्र सञ्चालन खर्च, आयोजना पूर्व विस्तृत सर्भेक्षण, परामर्श सेवा, चालु प्रकृतिका सम्पूर्ण कार्यक्रम लगायतका उपक्षेत्र यस क्षेत्रमा पर्दछन् ।

सभाध्यक्ष महोदय,

अब म माथिका क्षेत्रगत नीति तथा कार्यक्रमहरू कार्यान्वयनका लागि बजेट विनियोजन र श्रोत व्यवस्थापनको अनुमान प्रस्तुत गर्ने अनुमति चाहन्छु ।

अनुमानित व्यय र स्रोत व्यवस्थापन

आगामी आर्थिक वर्षका नीति तथा कार्यक्रमहरू कार्यान्वयन गर्न रु. ५३ करोड १७ लाख ६३ हजार रकम विनियोजन गरेको छु । कुल विनियोजित रकम मध्ये चालु खर्चतर्फ रु. ३६ करोड ९१ लाख ५५ हजार अर्थात् ६९.४२ प्रतिशत र पुँजीगत खर्चतर्फ १६ करोड २६ लाख ८ हजार अर्थात् ३०.५८ प्रतिशत रहेको छ । नेपाल सरकारबाट विषयगत कार्यालयको लागि प्राप्त सशर्त अनुदानको रकम, र कृषि एकाइ तथा पशु एकाइको लागि प्राप्त सशर्त रकम र पदाधिकारीहरूको सेवा सुविधा, कर्मचारी तलब बृद्धि, चालु प्रकृतिका

कार्यक्रम चालु खर्च शीर्षकमा राखिएको हुँदा आगामी आ.व.२०७९/०८० का लागि चालु खर्चको अंश केही बढी देखिन गएको हो ।

आगामी आर्थिक वर्षका लागि अनुमान गरिएको खर्च व्यहोर्ने स्रोत मध्ये गत आ.व.को अल्या ५० लाख, मालपोत, घरवहाल कर, वहाल विटौरी कर, सवारी साधन कर, मनोरञ्जन कर, सेवा शुल्क तथा विक्री, प्रशासनिक सेवा शुल्क र व्यवसाय करवाट गाउँपालिकाको आन्तरिक आम्दानी ४८ लाख ८४ हजार, मालपोत कार्यालयवाट रजिष्ट्रेशन शुल्क वापत प्राप्त हुने रकम रु १० लाख, संघीय सरकारवाट प्राप्त हुने राजश्व बाँडफाँटवाट रु ९ करोड ८३ लाख ५५ हजार, प्रदेश सरकारवाट प्राप्त हुने राजश्व बाँडफाँटको रु ६४ लाख ३५ हजार, संघीय सरकारवाट समानिकरण अनुदान ११ करोड ५२ लाख, शसर्त अनुदान २१ करोड १३ लाख, समपुरक अनुदान ६० लाख, विशेष अनुदान ७० लाख, प्रदेश सरकारवाट समानिकरण अनुदान रु ६१ लाख ८९ हजार, शसर्त अनुदान १ करोड ६० लाख, विशेष अनुदान ६० लाख, समपुरक अनुदान १ करोड ५० लाख रहने अनुमान गरेको छु । प्राथमिकतामा परेका सशर्ततर्फका आयोजनाहरू कार्यान्वयन गर्दै जाँदा स्रोत अपुग भएमा चालु आर्थिक वर्षमा झैँ नेपाल सरकार, प्रदेश सरकारसँग अपुग स्रोतको माग गरिनेछ ।

सभाध्यक्षज्यू

यस झिमरुक गाउँपालिकाका विभिन्न वडाहरूवाट छनोट भई आएका विभिन्न विषयगत क्षेत्रसँग सम्बन्धित योजना तथा कार्यक्रमहरू यथासक्य समेट्ने प्रयास गरिएको छ । ती मध्ये आम झिमरुक वासीका माग र चाहाना अनुसार वडावाट माग भएका पूर्वाधार विकासका आयोजनाहरूमा वढी रकम विनियोजन गरेको छु । यस झिमरुक गाउँपालिकाका महत्वपूर्ण सार्वजनिक निर्माणसँग सम्बन्धित ठूला आयोजनाहरू संघ तथा प्रदेश सरकारका आगामी नीति तथा कार्यक्रममा समावेश गर्न सिफारिस गरी पठाईने छु । आगामी आ.व.मा संचालन हुने आयोजनाहरूलाई अझै व्यवस्थित तथा नतिजामुखी बनाउनु अल्पकालीन र दीर्घकालीन योजना तर्जुमा गरी सवैसँग समन्वय र सहकार्य गरी गाउँपालिकाको निर्धारित लक्ष्यमा पुग्न प्रयास गरिने छ ।

प्रस्तुत बजेट तर्जुमामा सहयोग गर्नु हुने झिमरुक गाउँपालिकाका अध्यक्षज्यू, प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतज्यू, राजस्व परामर्श समिति, श्रोत अनुमान तथा बजेट सीमा निर्धारण समिति, बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा समिति लगायत विभिन्न विषयगत समिति, वडाध्यक्षज्यूहरू लगायत वडा समितिहरू, राजनैतिक दलका साथीहरू, राष्ट्रसेवक कर्मचारीहरू, नागरिक समाज, बुद्धिजीवी, पत्रकार मित्र, सरकारी गैरसरकारी तथा सामुदायिक संस्थाहरू लगायत सम्पूर्ण झिमरुकवासी जनता साथै देश विदेशमा रहनु भएका आमाबुवा नेपाली दिदीबहिनी, दाजुभाइहरू सबैलाई हार्दिक धन्यवाद ज्ञापन गर्दछु ।

राजनैतिक क्षेत्रमा हामीले ऐतिहासिक फड्को मारेका छौं । संविधान घोषणा भई कार्यान्वयनमा आएपछि, लामो समयको संक्रमणकालको अन्त्य भई मुलुक राजनीतिक स्थिरतातर्फ उन्मुख भएको छ । स्थानीय तहको निर्वाचन भई निर्वाचित जनप्रतिनिधिहरूको पहिलो कार्यकाल समाप्ति सँगै दोस्रो कार्यकालको लागि पनि निर्वाचन सम्पन्न भैसकेको छ । निवर्तमान जनप्रतिनिधिज्यूहरू झिमरुक गाउँपालिकाको सुशासन, विकास र समृद्धिको जग

बसाल्न पुर्याउनुभएको योगदानको उच्च मुल्याङ्कन गर्दै उल्लेखनिय तथा रचनात्मक कार्यका लागि हार्दिक धन्यवाद व्यक्त गर्दछु । यहाँहरूको रचनात्मक सल्लाह सुझाव तथा सहयोगको अपेक्षा गर्दै सोको अनुसरण गरी निरन्तरता दिने प्रतिवद्धता व्यक्त गर्दछु ।

अन्त्यमा, गाउँपालिकाको विकास र सम्बृद्धिका लागि बजेट श्रोतको सुनिश्चितता गरिदिने संघिय नेपाल सरकार र लुम्बिनी प्रदेश सरकार तथा निरन्तर सद्भाव र सहयोग पुऱ्याउने आम नागरीक, जनप्रतिनिधि, राजनीतिक दल, राष्ट्रसेवक कर्मचारी, सुरक्षा निकाय, करदाता, गाउँपालिकाको हित र समुन्नतीमा कार्यरत सबै विकास साझेदार, सरकारी गैरसरकारी तथा सामुदायिक संस्थाहरू र सञ्चार जगतप्रति हार्दिक आभार व्यक्त गर्दै बजेटको सफल कार्यान्वयनमा सबैको खुला सहयोगको अपेक्षा गरेको छु ।

धन्यवाद !

प्रमोद पोख्रेल

उपाध्यक्ष तथा संयोजक

बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा समिति

झिमरुक गाउँपालिका, प्युठान

मिति २०७९/०३/१० गते